Ἔτος ΙΔ'. Ἐν Ἀθήναις 17 Μαΐου 1901 Ἀριθ. 177

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ
ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΙΠ 12 ΜΗΝΩΝ
Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἢ 1 Ἰουλίου
Ἐσωτερικοῦ δρ. 6. — Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ καὶ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
«Ἀναπλάσεως» καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσοστόμου
ὁδὸς Ψλέσσα, 5, παρὰ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πίστις καὶ θαῦμα ἐν τῇ θεραπείᾳ ἀσθενῶν.—Εὐαγγελικὴ Περικοπὴ τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς. — Τὸ Δείγμα τῆς «Ἀναπλάσεως»· ἡ Πραγματικὴ Ζωή, ὑπὸ Κρυσταλλίας Δακαλοπούλου. —Ὁ ἀπόγονος τοῦ πιθήκου.— Θεῖον Κήρυγμα «Ἀναπλάσεως».

ΠΙΣΤΙΣ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑ
ΕΝ ΤΗι ΘΕΡΑΠΕΙΑι ΑΣΘΕΝΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου)

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον κατεδείξαμεν ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπέδειξε τὴν θαυματουργικὴν δύναμίν του κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἀπὸ ἀνθρώπους νοῦν ἔχοντας εἶνε ἀδύνατον νὰ καταχθῶσιν αἱ ἀμέσως ὑπ' αὐτοῦ ἢ ὑπὸ τῶν μαθητῶν του ἐνεργηθεῖσαι θεραπεῖαι εἰς τὴν τάξιν τῶν δι' ὑποβολῆς θεραπειῶν. Τοῦτο δὲ ἰσχυροποιεῖται ἀκόμη περισσότερον, ἐὰν ἀναλογισθῶμεν ὅτι ὁ Χριστὸς ἐθεράπευε καὶ ἀσθενεῖς, οἵτινες δὲν τὸν ἔβλεπον, ἀλλὰ κατέκειντο μακράν, ἐδήλωνε δὲ ἅμα καὶ τὴν ὥραν τῆς θεραπείας των, ἄλλοτε δὲ πάλιν ἐθεράπευεν ἀνθρώπους, οἵτινες δὲν τὸν ἐγνώριζον διόλου, καὶ ἰγνοοῦντες καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομά του, καμμίαν πίστιν δὲν εἶχον εἰς αὐτόν. Καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην περίπτωσιν, πρόδηλον εἶνε ὅτι ἡ θεραπεία φέρει καθαρῶς τὸν χαρακτῆρα τοῦ θαύματος, ἄσχετος ὅλως διόλου πρὸς τὰς ἐξ ὑποβολῆς προερχομένας ἰάσεις.

Ὅλαι αἱ διὰ Χριστοῦ θεραπεῖαι ἀσθενῶν ὑπάγονται εἰς τὴν τάξιν τῶν θαυμάτων.

Ὑπό τινων τῶν ἐν Ἑλλάδι συζητούντων περὶ θεραπειῶν διὰ θαύματος ἐτέθη τὸ ζήτημα, ποῖαι θεραπεῖαι πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς πράγματι ὀφειλόμεναι εἰς θαῦμα· ἐλέχθη δὲ ὅτι θεραπεῖαι ἐκ θαύματος δέον νὰ θεωρηθῶσι μόναι ἐκεῖναι, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς νοσήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη δὲν δύναται νὰ φέρῃ καμμίαν θεραπείαν· ἐν ἄλλαις λέξεσι θεραπεία διὰ θαύματος εἶνε μόνη ἡ διὰ τῆς θείας δυνάμεως θεραπεία ἀνιάτων νοσημάτων.

Βεβαίως τὸ εἶδος τοῦτο τῶν θαυμάτων εἶνε τὸ ἐπιδεικτικώτερον καὶ ψηλαφητότερον διὰ τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν· ἀλλὰ θεραπεῖαι διὰ θαύματος ἦσαν καὶ αἱ ἐνεργούμεναι ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ ἐπὶ νοσημάτων ἰατῶν καὶ ὑπὸ τῆς ἰατικῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα αὐτὸς ἐθεράπευε διὰ μόνου τοῦ λόγου του ἢ τῆς ἁφῆς του, ἀσχέτως πρὸς τὰς μεθόδους τῆς ἐπιστήμης τῶν ἀνθρώπων. Πολλάκις ὁ Ἰησοῦς διήρχετο ὁλόκληρον ἡμέραν ἐπιτελῶν τοιαύτας θεραπείας ἐπὶ ἑκατοντάδων ἀσθενῶν, τοὺς ὁποίους καθίστα ὑγιεῖς ἄνευ φαρμάκων καὶ ἄνευ ἰατρικῶν ἐργαλείων, ἀκαριαίως δέ, μὲ μίαν διαταγήν του, ἢ μὲ μίαν ἐπαφήν του. Καὶ ἐδῶ λοιπόν, λόγῳ τῆς μονοειδοῦς θεραπευτικῆς μεθόδου, ἥτις ἐμαρτύρει τὴν ἄμεσον ἐπενέργειαν τῆς θείας δυνάμεως, ἐτελοῦντο θεραπεῖαι διὰ θαύματος.

Καὶ ὁ χαρακτὴρ οὗτος τῶν θεραπειῶν διὰ θαύματος τοῦ Ἰησοῦ ὑπῆρχε καὶ εἰς τὰς θεραπείας ἀκόμη ἐκείνας, τὰς ὁποίας οἱ ἄνθρωποι ἐνίοτε κατορθώνουσι δι' ὑποβολῆς. Διὰ νὰ γείνῃ θεραπεία δι' ὑποβολῆς, πρέπει καὶ ὁ ἀσθενὴς νὰ ἦνε ἐπιδεκτικὸς ὑποβολιμότητος· ἐὰν ὁ πάσχων ἀποκρούῃ τὴν ἀσκουμένην ἐπ' αὐτοῦ ὑποβολήν, ὁ διενεργῶν αὐτὴν δὲν δύναται τίποτε νὰ κατορθώσῃ. Καὶ διὰ τοῦτο αἱ δι' ὑποβολῆς θεραπεῖαι εἶνε σπάνιαι. Ἀλλὰ καὶ ὁπόταν ἀκόμη ἐπιτυγχάνωσιν οἱ ἄνθρωποι θεραπείαν δι' ὑποβολῆς, τοῖς χρειάζεται συνήθως χρόνος τις, ἱδρώς, ἀγών, μόχθος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς; Αὐτὸς ἐθεράπευεν ἐξουσιαστικῶς, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ του δυνάμει, ἐπιβάλλων τὴν θεραπείαν καὶ ἄνευ ὑποβολιμότητος τοῦ θεραπευομένου. Καὶ ὁπόταν δὲ ἀκόμη τῷ προσεφέρετο ὡς σύμμαχος καὶ ἡ πίστις τῶν ἀσθενῶν, τὰς θεραπείας ἐνήργει τόσον πολυαρίθμους, καὶ τόσον εὐκόλως καὶ ἀκαριαίως, καὶ μετὰ τόσης κυριαρχίας, ὥστε ἡ θεία δύναμις τοῦ Ἰησοῦ ἦτο προφανῶς ἡ δεσπόζουσα καὶ εἰς τὰς θεραπείας ταύτας, καὶ ἑπομένως ὁ χαρακτὴρ τοῦ θαύματος δὲν δύναται νὰ ἀρθῇ καὶ ἀπ' αὐτῶν.

Ἡ πίστις ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ θεραπείαις.

Ὁ Κύριος ἡμῶν ἐνήργει τὰς θεραπείας ἀπαιτῶν συνήθως καὶ κατὰ κανόνα πίστιν. Ἡ πίστις δὲ αὕτη ἔπρεπε νὰ

ὑπάρχῃ ἢ εἰς αὐτοὺς τοὺς πάσχοντας ἢ εἰς τοὺς προστάτας των καὶ συγγενεῖς των. Εἰς τὴν αἱμορροοῦσαν γυναῖκα λέγει· «Θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε» (Ματθ. Θ'. 22). Θεραπεύσας τὸν τυφλὸν Βαρτίμαιον τὸ ἴδιον εἶπεν· «ὕπαγε· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε» (Μαρκ. Γ'. 52). Καὶ πρὸς τὸν θεραπευθέντα εὐγνώμονα λεπρὸν τὸ αὐτὸ ἐδήλωσεν· «ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέκωκέ σε» (Λουκ. ΙΖ'. 19).

Ἂς ἴδωμεν τώρα θεραπείας, ἐπιτελεσθείσας ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ βεβαίως, ἀλλὰ καὶ διὰ πίστεως τῶν προστατῶν ἢ συγγενῶν τῶν ἀσθενῶν. Τοιαύτην εὑρίσκομεν τὴν θεραπείαν ἑνὸς δούλου διὰ τῆς πίστεως τοῦ κυρίου του ἑκατοντάρχου· «ὕπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι. Καὶ ἰάθη ὁ παῖς (δοῦλος) αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ» (Ματθ. Η'. 13).

Προσέτι, ὅτε οἱ τέσσαρες οἱ βαστάζοντες τὸν παραλυτικὸν τὸν κατεβίβασαν ἀποστεγάσαντες τὴν στέγην, ὁ Ἰησοῦς τὸν ἐθεράπευσεν, «ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν» (Μαρκ. Β'. 5). Τίνων αὐτῶν; τῶν βασταζόντων, χωρὶς νὰ ἀποκλείηται ἐνταῦθα καὶ προσωπικὴ τοῦ παραλυτικοῦ πίστις.

Καὶ ἐπὶ τῆς γυναικὸς δὲ τῆς Χαναναίας, τῆς ὁποίας τὴν θυγατέρα ἐθεράπευσε δαιμονιζομένην, οὕτως εἶπεν· «Ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης» (Ματθ. ΙΕ'. 28).

Καὶ ὅτε δὲ τὴν θυγατέρα τοῦ Ἰαείρου ἀνέστησεν, ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐπετέλεσε τὸ θαῦμα. Διότι ἰδοὺ τί εἶπε πρὸς τὸν Ἰάειρον· «μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται» (Λουκ. Η'. 50 51).

Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἐθεράπευεν ἄλλοτε, καὶ χωρὶς νὰ συντρέξῃ ἡ πίστις τῶν θεραπευομένων ἢ τῶν προστατῶν καὶ συγγενῶν αὐτῶν, ἄγνωστος μάλιστα καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τοὺς θεραπευομένους. Ἀρκούμεθα νὰ ἀναφέρωμεν δύο παραδείγματα. Παρὰ τὴν κολυμβήθραν τὴν Βηθεσδά, τὴν παρὰ τὴν Προβατικὴν Πύλην, θεραπεύει τὸν ἀπὸ 38 ἐτῶν παραλυτικόν. Πῶς; Οὔτε τὸν ἐρωτᾷ ἂν πιστεύῃ, οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ εἶχε πρὸς αὐτὸν πίστιν ὁ παραλυτικός, διότι τὸν ἠγνόει. Καὶ ἐν τούτοις, ὁ Ἰησοῦς, ἐκ καθαρᾶς φιλανθρωπίας, ἀσχέτως πρὸς τὴν πίστιν τοῦ ἀσθενοῦς, ἐθεράπευσεν αὐτὸν εἰπών· «ἔγειρε, ἆρόν σου τὸν κράββατον» (Ἰωάν. Ε'. 8.). Ἐπίσης ἐθεράπευσε τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν, ὅστις δὲν τὸν ἐγνώριζε ποσῶς, ὕστερον δ' ἐπίστευσε (Ἰωάν. Θ'.)

Καὶ ἤδη ἂς ἐξετάσωμεν ποίαν θέσιν εἶχεν ἡ πίστις ἐν ταῖς θεραπείαις, τὰς ὁποίας ἐνήργει ὁ Ἰησοῦς, ὁποία τις δηλαδὴ ἦτο ἡ πίστις, τὴν ὁποίαν ἐζήτει πρὸς θεραπείαν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἂν καὶ πῶς συνήργει αὕτη εἰς τὰ διάφορα εἴδη τῶν γινομένων θεραπειῶν. (Ἀκολουθεῖ).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΕΡΙΚΟΠΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ
20 Μαΐου

(Ἰωάν. Ζ'. 37—53 καὶ Η'. 12).

Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με, καὶ πινέτω· ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. (Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος, οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὔπω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέποτε ἐδοξάσθη.) Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου, ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Προφήτης. Ἄλλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Οὐχὶ ἡ Γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβίδ, καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαβίδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ φαρισαίους· καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διὰ τί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος, ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον, ἐπικατάρατοί εἰσι. Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν· Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ γνῷ τι ποιεῖ; Ἀπεκρίθησαν, καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; Ἐρεύνησον, καὶ ἴδε ὅτι Προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται. Πάλιν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων· Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοί, οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

Ἑρμηνεία.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω Εὐαγγελικῆς περικοπῆς διδασκόμεθα μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς:

Α'.) Ὅτι ὁ Χριστὸς μετέβαινεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅταν ἐτελοῦντο αἱ μεγάλαι παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἑορταί. Διατί δὲ μετέβαινεν; Ἐκ τοῦ αὐτοῦ πνεύματος, μὲ τὸ ὁποῖον προσῆλθεν εἰς τὸν Ἰωάννην νὰ βαπτισθῇ· θέλων δηλαδὴ νὰ ἐκπληρώσῃ πᾶσαν δικαιοσύνην, ἤτοι νὰ δείξῃ τὸν ἑαυτόν του πρότυπον ὑπακοῆς πρὸς τὸν θεῖον νόμον καὶ νὰ συμμορφωθῇ, ὡς ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ὅ,τι διέτασσεν ὁ Θεὸς διὰ τοὺς Ἰουδαίους. Εἰς τὴν ἔξοδον (ΚΓ'.) καὶ εἰς τὸ Δευτερονόμιον (ΙΣΤ'.) διατάσσονται ὅλοι οἱ ἄρρενες τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ναὸν κατὰ τὰς τρεῖς μεγάλας ἑορτάς, τοῦ Πάσχα, τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ τῆς Σκηνοπηγίας. Τὴν διάταξιν λοιπὸν ταύτην ἐφύλαττε καὶ ὁ Χριστὸς λαμβάνων μέρος εἰς τὴν δημοσίαν λατρείαν τῶν Ἰουδαίων.

Β'.) Ὁ Χριστὸς τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, λυπούμενος τὰ ἑορτάσαντα πλήθη, τὰ ὁποῖα ἔμελλον ν' ἀπέλθουν ἐπιτελέσαντα ἐν τυπικῷ λατρευτικῷ καθήκον, ἀλλ' ἔρημον ἀπὸ φῶς καὶ ζωήν, ἔκραξε πρὸς αὐτά. Ἔκραξεν· ἤτοι ἐκραύγασεν, ἐφώναξε δηλαδὴ μεγάλα καὶ δυνατά. Διατί δὲ ἐκραύγασε; Διότι παρίστατο πολὺ πλῆθος, καὶ ἀπῃτεῖτο κραυγή, ὅπως ἀκουσθῇ ἀπὸ ὅλους, καὶ διότι ἤθελε νὰ δηλώσῃ, ὅτι ἡ ἀλήθεια, τὴν ὁποίαν ἐφανέρωνεν, ἔπρεπε νὰ φθάσῃ ἕως τὰ πέρατα τῆς γῆς. Ὅσοι λοιπὸν κηρύττουν, ἀναλόγως ἃς κανονίζουν τὴν φωνήν των. Ἂς μὴ κραυγάζουν ὡς πολέμαρχοι, ὅπου ἡ ἰδέα εἶνε ἥμερος, κατευναστική, παρακλητική, γλυκεῖα· καὶ ἃς μὴ δεικνύωνται ἄτονοι, ὅπου τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν ἀκροατῶν ἀπαιτεῖται νὰ προπορευθῇ τοῦ κηρύττοντος ὁ κοχλασμός. Πρὸ πολλοῦ πλήθους, κατέχοντος ἔκτασιν μεγάλην, ἃς μὴ ὁμιλοῦν ὡς νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ οἴκου των. Καὶ πρὸ μικρᾶς συναθροίσεως ἃς μὴ καταφεύγουν εἰς κραυγάς, αἱ ὁποῖαι θὰ ἠδύναντο νὰ ἐνοχλήσουν καὶ πεθαμμένους. Ἀλλ' ἃς ἄρχῃ παντοῦ τὸ πρέπον καὶ τὸ ἐπίκαιρον, καὶ ἕκαστος ἐκ τῶν κηρύκων ἃς τὸ ἐφαρμόζῃ ἀκριβέστερον, ἀναλόγως βέβαια πάντοτε τῆς καθόλου ἢ τῆς ἑκάστοτε δυνάμεως καὶ ἐπαρκείας του.

Γ'.) Ὁ Χριστὸς καλεῖ πρὸς ἑαυτὸν τοὺς διψῶντας, ὑποσχόμενος ὅτι θὰ τοῖς δώσῃ νὰ πίωσι. Ποίους δ' ἐννοεῖ ἐδῶ διψῶντας; Τοὺς κατεχομένους ἀπὸ δίψαν πνεύματος, ἀληθείας, ἐλπίδος, δικαιοσύνης, ἀγάπης, ζωῆς. Πρὸς αὐτοὺς λοιπὸν θὰ δώσῃ τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν, διὰ νὰ σβέσωσι τὴν δίψαν των. Ὑπὸ ποῖον ὅρον; ὅτι θὰ πιστεύσωσιν αὐτόν. Πῶς δὲ νὰ τὸν πιστεύσωσιν; ὡς ἔλεγεν ὁ ἴδιος περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του, καὶ ὡς μαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν Γραφῶν. Νὰ τὸν πιστεύσωσιν ἑπομένως ὡς Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, ἴσον πρὸς τὸν Πατέρα, ἐνσαρκωθέντα διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, ἀποθανόντα, ἀναστάντα, ἀνελθόντα, καὶ μέλλοντα νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκρούς· ὅστις οὕτω πιστεύσῃ εἰς τὸν Ἰησοῦν, πιστεύσῃ δ' ἐκ καρδίας, λαμβάνει χάριν πνεύματος ἁγίου, καὶ διὰ μεγίστης πίστεως καὶ ἀγάπης λαμβάνει ὁλόκληρον πλήμμυραν θείας χάριτος. Καὶ οὕτω σβύνει τὴν δίψαν τῆς ψυχῆς του, διότι πάντοτε ἐντὸς αὐτῆς ῥέουσι κρουναὶ ἀληθείας καὶ ζωῆς πνευματικῆς, ὄχι δὲ μόνον ῥέουσιν ἀλλὰ καὶ ἐκρέουσι. Διότι οἱ λαμβάνοντες πλουσίως καὶ ἀφθόνως τὴν δωρεὰς τοῦ Πνεύματος μεταδίδουσιν εἰς ἄλλους δροσερὰ καὶ ζωοποιὰ νάματα ἐλπίδος καὶ πίστεως, ἀληθείας καὶ ἀγάπης, καὶ σβύνουσιν εἰς πολλὰς ψυχὰς τὴν δίψαν καὶ τὴν φλόγα, τὴν ὁποίαν ἔφερεν εἰς αὐτὰς ἡ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ ξηρασία των καὶ ἡ ἄγνοια τοῦ δίδοντος τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν, ἤτοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Δ'.) Περὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ διαιροῦνται αἱ γνῶμαι τῶν ἀκροατῶν του, χωρὶς κανεὶς νὰ ἐννοήσῃ ὁποῖος ἦτο ἀληθῶς. Οἱ εὐνοϊκώτερον κρίνοντες τὸν θεωροῦν ὡς Προφήτην, περὶ τοῦ ὁποίου ἔγραψεν ὁ Μωυσῆς. Καὶ ἦτο πράγματι. Ἢ τὸν δέχονται ὡς τὸν Χριστόν· Καὶ ἦτο ἀληθῶς. Ἀλλὰ καὶ οἱ μέν, καὶ οἱ δέ, τὸν ἐκλαμβάνουν ἄνθρωπον· προφήτην, ἀλλ' ἄνθρωπον· Χριστόν, ἀλλ' ἄνθρωπον· δυνατὸν καὶ κραταιόν, ἀπισταλμένον ὑπὸ Θεοῦ, ἄνθρωπον ὅμως. Οἱ ἄλλοι, ἐκ τοῦ ὄχλου καὶ οὗτοι, δὲν τὸν δέχονται ὡς τὸν προφητευόμενον ὑπὸ τῶν Γραφῶν Χριστόν. Διατί; Διότι, ὡς λέγουσιν, ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἐκ τῆς Γαλιλαίας, ἐνῷ ὁ Χριστὸς ἔμελλε νὰ γεννηθῇ ἐν τῇ Βηθλεέμ, ἐκ σπέρματος Δαβίδ. Ἠγνόουν δέ, ὅτι ὁ Χριστὸς καὶ ἐν Βηθλεὲμ ἐγεννήθη καὶ ἐκ σπέρματος Δαυίδ. Αἱ ἐναντιογνωμίαι αὗται ἐγέννησαν σχίσμα μεταξὺ τοῦ ὄχλου. Ἀλλ' ἐνῷ ἐν τῷ φανερῷ ἐξετυλίσσοντο αὗται αἱ σκηναί, εἰς τὸ κρυπτόν, πρόσωπα ἐπίσημα, ἀλλ' ἐνεδρεύοντα καὶ μηχανορραφοῦντα, ζητοῦσι νὰ ἑτοιμάσωσιν ἀποτρόπαιον πραξικόπημα. Οἱ ἀρχιερεῖς δηλαδὴ καὶ οἱ Φαρισαῖοι στέλλουν τοὺς ὑπηρέτας των, διὰ νὰ συλλάβουν τὸν Ἰησοῦν. Ἀλλ' οὗτοι, ἀντὶ νὰ συλλάβουν, συνελήφθησαν. Ἀπὸ τί; Ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ. «Οὐδέποτε, ἀπαντῶσιν εἰς τοὺς ἐρωτῶντας ἂν τὸν ἔφεραν, οὐδέποτε ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος». Τοιουτοτρόπως οἱ ὑπηρέται καταισχύνουσι τοὺς κυρίους των. Ἐκεῖνοι βλέπουσί τι τὸ ὑπεράνθρωπον, τὸ ἀσύνηθες, τὸ παράδοξον, τὸ θαυμάσιον εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ· ἐνῷ οἱ Φαρισαῖοι ὄχι μόνον δὲν τῷ ἀναγνωρίζουσί τι τὸ τοιοῦτον ἔνθεον, ἀλλὰ καὶ τὸν μισοῦν μέχρι θανάτου, ἐν ὀνόματι δὲ τοῦ Νόμου κηρύττουν ἐπικαταράτους τοὺς πιστεύοντας εἰς Ἐκεῖνον, ὅστις ἔδωκε τὸν Νόμον.

Ἡ σκηνὴ αὕτη ἡ ἐξελιχθεῖσα περὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἦτο ἁπλῶς ὁ πρόλογος τοῦ πολυπράκτου δράματος, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ ἐξελιχθῇ διὰ τῶν αἰώνων περὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Θεανθρώπου ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ. Ὁ Κύριος ἡμῶν δὲν εἶνε πρόσωπον ἁπλῶς ἐνδιαφέρον, ἀλλ' ὅπου φθάσῃ ἡ φωνὴ τῆς διδασκαλίας του ἀνυψοῦται ὡς μοναδικὴ προσωπικότης, περὶ τὴν ὁποίαν συγκεντρώνεται τὸ ὕψιστον πάντων ἐνδιαφέρον καὶ ἐξεγείρονται γνῶμαι ἐναντίαι, σφοδραὶ καὶ κοχλάζουσαι. Ἐκ τῶν κρινόντων τὰ πράγματα κατ' ἀνθρώπινον ἁπλῶς μέτρον, οἱ μὲν τὸν θαυμάζουσιν, ἀλλ' ὡς μέγαν μόνον ἄνδρα, διατυπώσαντα τὴν ἀρίστην θρησκευτικὴν διδασκαλίαν, χωρὶς νὰ δέχωνται ἐν τῷ προσώπῳ του τὸν Ἐνανθρωπήσαντα Θεόν, οἱ δὲ καὶ τὸν βδελύσσονται καὶ τὸν μισοῦν ὡς παραστήσαντα τὸν ἑαυτόν του Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ δυνηθέντα νὰ περιβληθῇ ἐν τῇ συνειδήσει τῶν πιστῶν του μὲ τὸ στέμμα τῆς Θεότητος. Ἀλλὰ καὶ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ δεύτεροι πλανῶνται. Ὁ Ἰησοῦς εἶνε φῶς καὶ ζωή· ὄχι ἁπλῶς ὄργανον φωτός, καὶ ὄργανον ζωῆς, ἀλλ' **αὐτὸ τὸ φῶς** καὶ **αὐτὴ ἡ ζωή**, τουτέστι Θεός. Τὴν περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του ἀλήθειαν αὐτὸς οὗτος τὴν διετύπωσεν εἰπών: «**ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν Ἐμοί, οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς**».

Καὶ ἡ διακήρυξις αὕτη τοῦ Ἰησοῦ περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του εἶνε ἡ σημαία καὶ τὸ σύμβολον τοῦ πιστεύοντος εἰς αὐτὸν κόσμου ἀπὸ δεκαεννέα ἤδη αἰώνων, οὐδὲ δύνανται πλέον οἱ νέοι ἄρχοντες καὶ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι νὰ εἴπωσιν,

ὡς οἱ ἀρχαῖοι πάτρωνές των, ὅτι μόνος ὁ ὄχλος πιστεύει εἰς τὸν Ἰησοῦν. Ἡ γνησία χριστιανικὴ ὁμολογία ἀντήχησε καὶ ἀντήχεῖ ἀπὸ ἀρχοντικὰ στόματα καὶ ἀπὸ λαϊκὰ χείλη, ἐνῷ δὲ βασιλεῖς καὶ αὐτοκράτορες κλίνουσιν εὐλαβῶς τὸ γόνυ πρὸ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ, οἱ σκηπτοῦχοι τῶν σοφῶν, τῶν ἐπιστημόνων, τῶν καλλιτεχνῶν, τῶν ποιητῶν, τῶν ρητόρων, τῷ προσφέρουσιν ἐν συντριβῇ καὶ κατανύξει τὸν φόρον τῆς λατρείας των. Τῆς ἀπιστίας αἱ παραγγωρίσεις δὲν ἔλειψαν βεβαίως, καὶ ἐκ πνευμάτων μάλιστα, τὰ ὁποῖα ὁ κόσμος ἐνόμιζε μεγάλα· ἀλλὰ καὶ δι' αὐτῶν μᾶλλον ἐξαίρεται ἡ Θεότης τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὅπως μᾶλλον ἀναδεικνύεται τὸ σκάφος, τὸ ὁποῖον νικᾷ σφοδρότατην καὶ ἀλλεπάλληλον βίαν κυμάτων καὶ ἀνέμων, καὶ ὁ βράχος, κατὰ τοῦ ὁποίου θραύονται καὶ διαλύονται τὰ ὁρμητικὰ καὶ μανιώδη ὕδατα τῶν καταρρακτῶν καὶ τῶν χειμάρρων.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Κατὰ μετάφρασιν

ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΑΣ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθ. 175)

Ἰούλιος 18 . .

Πόσον αἱ ὡραῖαι αὗται τοῦ θέρους ἡμέραι μὲ τὴν γλυκείαν καὶ ἀναλλοίωτον αὐτῶν αἰθρίαν μοὶ φαίνονται μακραὶ καὶ κατηφεῖς! ὁ Ἰούλιος ἐργάζεται εἰς τὰ δικαστήρια καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν σχεδὸν δὲν τὸν βλέπω. Ἀνέκφραστος ἀνία, χαυνότης τις, τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ κατανικήσω, μὲ καταθλίβει διὰ τοῦ βάρους της· αἱ ὧραι σύρονται δι' ἐμὲ βραδέως, χωρὶς νὰ μοὶ φέρωσιν οὐδεμίαν εὐάρεστον ἐπασχόλησιν. Δὲν πονῶ· ἡ ὑγεία μου εἶνε καλή, καὶ ὅμως οὐδέποτε ἠσθάνθην ἐμαυτὴν τόσον καταβεβλημένην. Ὁ Θεὸς μοὶ ἔδωκε πᾶν ἀγαθόν, ὅπερ δύναταί τις νὰ ἐπιθυμήσῃ, σύζυγον, ὅστις εἶνε πιστὸς φίλος καὶ σύντροφος τῆς ζωῆς μου, τέκνα πλήρη ὑποσχέσεων διὰ τὸ μέλλον, συγγενεῖς καὶ φίλους ἀγαπητοὺς καὶ καλούς, περιουσίαν ἀρκετὴν ὥστε νὰ ζῶμεν ἀνέτως. Ἔχω τὸ ὑπέρτατον ἀγαθόν, τὴν πίστιν, καὶ γνωρίζω εἰς τί πιστεύω, καὶ ὅμως ἡ ψυχή μου εἶνε τεθλιμμένη μέχρι θανάτου, καὶ φθάνω μέχρι τοῦ νὰ ἀναλογίζωμαι μετὰ πόθου τὰς ἡμέρας τῶν πικρῶν δοκιμασιῶν καὶ τῆς δριμείας ὀδύνης, τὰς ὁποίας διῆλθον ἄλλοτε. Ὑπέρερον, ἀλλὰ ἔζων! ἔζων διὰ τῆς θερμῆς προσευχῆς, διὰ τῆς περιπαθοῦς στοργῆς, διὰ τῆς βαθείας θλίψεως τῆς εἰσχωρούσης μέχρι τοῦ μυχαιτάτου βυθοῦ τῆς καρδίας .... Τώρα δέ; .... ὦ! ἡ ἀνία εἶνε τὸ μηδέν! Στρέφουσα τὸ βλέμμα πρὸς τὸ παρελθὸν βολιδοσκοπῶ τὴν καρδίαν μου μετὰ φρίκης. Ἤμην τόσον τεθλιμμένη! τόσα δάκρυα ἔχυνα τότε! καὶ τώρα; . . . . ὦ! δὲν δύναμαι οὔτε νὰ κλαύσω πλέον .... Ὀλεθρία τῆς παρηγορίας ἀνάγκη! αὐτὴ ἐξορίζει ἐκ τῆς ψυχῆς μας τὰ βαθέα αἰσθήματα, ἅπερ ἐνόμιζέ τις αἰώνια, τὰς ἱερὰς ἀναμνήσεις, ἃς σφραγίζει τις ἐκεῖ ὡς ἐπὶ θυσιαστηρίου. Οἱ γονεῖς μου δὲν ὑπάρχουν πλέον· ὁ χρόνος ἐπροχώρησε κατὰ ἓν βῆμα· ὁ κύκλος συνεσφίγχθη· ἡμεῖς κατελάβομεν τὰς θέσεις των, καὶ μέχρι αὐτῆς τῆς καρδίας μου, ἐμοῦ τῆς θυγατρός των, ἡ ἐνθύμησις αὐτῶν δὲν εἶνε πλέον ἢ εἰκὼν σεβαστὴ μὲν πάντοτε, ἀλλ' ἤδη ἀμυδρά. Τὴν δριμυτάτην ὀδύνην μου διεδέχθη ἡ ἤρεμος θλίψις· ταύτην διεδέχθη ἡ παρηγορία· καὶ ταύτην ἀκόμη ἡ χαυνότης καὶ ἡ ἀνία. Πῶς νὰ τὴν ἀποβάλω; πῶς νὰ λυτρωθῶ ἀπ' αὐτῆς; Προσπαθῶ νὰ ἐκπληρώσω τὰ χρέη μου, προσεύχομαι, ἀναγινώσκω, πράττω ἐλεημοσύνας τινάς, ἐπιτηρῶ τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων μου, ἀλλ' οὐδεμίαν γλυκύτητα ἔχουσι δι' ἐμὲ πάντα ταῦτα . . . Κύριε, εἰς Σὲ ἀναθέτω τὰς ἐλπίδας μου· καὶ Σὺ ἐπίσης ὑπέφερες ἐξ ἀνίας καὶ θλίψεως· καὶ ἡ ἰδική Σου ψυχὴ ἐνεπλήσθη ἀγωνίας εἰς τὸν κῆπον τῆς Γεθσημανῆς. Κύριε, λάβε οἶκτον δι' ἐμέ!

Αὔγουστος 18 . .

Μέχρι τοῦδε ἐπήρκουν μόνη εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων μου, ἀλλὰ τώρα ἔχω ἀνάγκην βοηθοῦ· ἔλαβον λοιπὸν ὡς τοιοῦτον μίαν γυναῖκα καὶ θὰ διδάσκῃ εἰς αὐτὰ καλλιγραφίαν. Ὁ Ἰούλιος ἐπιθυμεῖ τὰ τέκνα μας νὰ ἔχουν γραφικὸν χαρακτῆρα ἐπιμελημένον καὶ ὡραῖον, ἐὰν ἦτο δυνατόν· δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ τοῖς δώσωμεν ὡς παράδειγμα τὰ ἰδικά μας μυιοπατήματα, διὰ τοῦτο παρεκάλεσα τὴν δεσποινίδα Λαγγεβίνου νὰ λάβῃ τὸν κόπον νὰ τοῖς δώσῃ τὰ πρῶτα μαθήματα. Ἡ δεσποινὶς Λαγγεβίνου εἶνε γραῖα καὶ ἀξιοσέβαστος κόρη, πρὸ τριακονταετίας πασίγνωστος ἐν τῇ πόλει· ἔχει δὲ ὡραιοτάτην γραφήν, γραφὴν ἀληθῶς γαλλικήν, ὡς εὐχαριστεῖται ἡ ἰδία νὰ ἐπαναλαμβάνῃ, καὶ σχηματίζει διὰ τοῦ καλάμου θελκτικώτατα σχεδιογραφήματα καὶ προσωπογραφίας λίαν ὁμοιαζούσας μὲ τὰ πρωτότυπα. Τὴν ἐγνώριζον καὶ ἐγὼ ὡς ὅλος ὁ κόσμος· ἐγνώριζον δηλ. τὸ μικρὸν ἀνάστημά της, τὸ ὠχρὸν καὶ ἰσχνὸν πρόσωπόν της τὸ φωτιζόμενον ἀπὸ δύο μέλανας ὀφθαλμοὺς καὶ ἀπὸ ἓν μειδίαμα γεμᾶτον καλοσύνην. Ἐξωδίκως πως ἐγνώριζον, ὅτι διὰ τοῦ καλάμου της εἶχε συντηρήσῃ τὴν οἰκογένειάν της, ἀλλὰ μέχρις αὐτοῦ περιορίζοντο αἱ γνώσεις μου. Ἐξεπλάγην, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἐκ τῆς ἄκρας γαλήνης, ἥτις διεχύνετο ἐπὶ τῆς μορφῆς της· ἡ ψυχή της ἐφαίνετο ἀπολαμβάνουσα ἔαρ διαρκές· οὐδὲν τὴν ἔπληττεν, οὐδὲν τὴν ἐτάραττεν, οὐδὲν τῇ ἀφῄρει τὴν ὑπομονήν· οὔτε τοῦ ἐπαγγέλματός της οἱ κόποι, οὔτε τῶν μαθητῶν της αἱ ἰδιοτροπίαι καὶ τὰ πείσματα, οὔτε ἡ ξηρότης τῆς ἀνιαρᾶς γραφικῆς διδασκαλίας, εἰς ἣν προέβαινε πάντοτε μετὰ τῆς ἰδίας ὑπομονῆς, μετὰ τῆς αὐτῆς ἀδιαλείπτου γλυκύτητος. Ἐζήλευον τὴν εὐδαίμονα ἠρεμίαν της, ἐγώ, ἥτις τόσον συχνὰ εἶμαι σκυθρωπὴ καὶ ἀνήσυχος, ἐνῷ ἀπολαμβάνω πάσης δυνατῆς εἰς τὸν ἄνθρωπον εὐημερίας· χθὲς λοιπόν, ἀφοῦ συνωμίλησα ὀλίγας στιγμὰς μετ' αὐτῆς, τῇ ἐξέφρασα ἀρελῶς τὸν περὶ τούτου θαυμασμόν μου. «Εἶνε ἀληθές, μοὶ ἀπεκρίθη, εἶμαι εὐτυχής· ζῶ ἀγωνιῶν καὶ ἄνευ θλίψεων, καὶ περιμένω τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ Θεὸς θὰ θελήσῃ νὰ μὲ καλέσῃ πλησίον του. — Καὶ εἴσθε μόνη ἐν τῷ κόσμῳ, τῇ εἶπον; — Ἐντελῶς μόνη, ἀπεκρίθη, ἐνῷ σκιὰ θλίψεως διῆλθε τοῦ μετώπου της. «Δὲν δύασθε νὰ ἐννοήσητε, ἐξηκολούθησε, πῶς δύναταί τις νὰ ζῇ τοιουτοτρόπως, σεῖς, κυρία, ἥτις ἔχετε σύζυγον καλὸν καὶ ὡραῖα τέκνα; ἀλλ' ἐκεῖνο. τὸ ὁποῖον καθιστᾷ σᾶς εὐτυχῆ, ἐμποδίζει καὶ ἐμὲ νὰ αἰσθάνωμαι τὴν ἐκ τῆς ἐρημίας μου λύπην. Κάμνω ὅ,τι καὶ σεῖς· ζῶ διὰ τοὺς ἄλλους. Ἐκεῖ ἔγκειται τὸ πᾶν, καὶ δὲν ἔχει τις δικαίωμα νὰ παρακονῆται διὰ τὴν ζωήν του, ὅταν ἔχῃ ἀρκετὴν κρίσιν, ὥστε νὰ μὴ ἐνασχολῆται περὶ ἑαυτοῦ καὶ μόνον. — Λοιπὸν σεῖς ἐζήσατε πάντοτε χάριν τῶν ἄλλων; ὁ βίος σας δὲν εἶνε ἄλλο ἢ μακρὰ αὐτοπάρνησις;

Ἐταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ζωηρὸν ἐρύθημα ἔβαψε τὰς παρειάς της, ἐγὼ δὲ ἔλαβον τὴν χεῖρά της καὶ τῇ ὡμίλησα μετ' ἀγάπης· τότε μοὶ ἤνοιξε τὴν καρδίαν της, καὶ ἐλπίζουσα ἀναμφιβόλως ὅτι θέλει μὲ εὐχαριστήσει, προέβη εἰς τὰς ἑξῆς ἐκμυστηρεύσεις «Ἐκ νεότητός μου ὁ Θεὸς μοὶ ἔδωκε χρέη νὰ ἐκπληρώσω, δηλαδὴ ὅπλα κατὰ τῶν πειρασμῶν, διότι τὰ ὑψηλὰ καθήκοντα προφυλάττουσι τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὰς τρέλλας τῆς φαντασίας. Ἤμην δεκαοκτὼ ἐτῶν, ὅτε ὁ πατήρ μου ἀπέθανεν· ἡ μήτηρ μου ἦτο ἀσθενὴς καὶ ἀνάπηρος, οὐδένα δὲ εἴχομεν ὅπως μᾶς βοηθήσῃ. Τὰ προτερήματά μου ἦσαν πλέον ἢ μέτρια· δὲν εἶχον ἄλλο πλεονέκτημα ἢ καλὸν χαρακτῆρα γραφῆς, καὶ ἠθέλησα νὰ τὸν ἐκμεταλλευθῶ· εὗρον παραδόσεις τινὰς εἰς τὴν γειτονίαν· ἔγραφον ἐπὶ πληρωμῇ καὶ ἀντέγραφον διὰ τῆς ὡραιοτέρας μου στρογγύλης γραφῆς διάφορα ἔγγραφα, καταλόγους, καταστάσεις, ἀναφορὰς κτλ. οὕτως ὥστε κατώρθωσα νὰ κερδίσω τὴν τροφὴν ἐμοῦ καὶ τῆς μητρός μου, χωρὶς νὰ ζητήσω ἀπὸ κανένα βοήθειαν· εἶχον λάβῃ ἄλλοτε μαθήματά τινα ἰχνογραφίας, καὶ ἠρεσκόμην νὰ ἐξασκῶμαι ἰχνογραφοῦσα διὰ τῆς πένας· εἶχον καὶ ἐκεῖ ἐπιτυχίας τινάς τὰ ἄνθη μου ἐπωλήθησαν· ἐσχεδίασα προσωγραφίας ἐπίτης ἐπὶ πληρωμῇ, ἐν ἑνὶ λόγῳ ἠρχίσαμεν νὰ ζῶμεν ἀνέτως, ὅτε ἡ πρωτότοκος ἀδελφή μου ἀπέθανε. Ἡ δυστυχὴς ἦτο χήρα καὶ ἀφῆκε τέσσαρα μικρὰ τέκνα· τί ἠδυνάμην νὰ κάμω; ἔλαβον τὰ ὀρφανὰ πλησίον μας, καὶ ὁ κάλαμος ἤρχισε νὰ τρέχῃ ταχύτερον ἐπὶ τοῦ χάρτου. Ἐγνώρισα τότε ἡμέρας θλίψεως καὶ νύκτας ἀϋπνίας, ἀλλὰ χάρις εἰς τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν θείαν ταύτην Πρόνοιαν, ἥτις οὐδέποτε ἀφήνει ἀβοήθητον τὴν χήραν καὶ τὸ ὀρφανόν, εὗρον τὰ παιδία ἄρτον, καὶ φάρμακα ἡ ἀσθενής .... τὴν μὲν ἡμέραν ἔδιδον μαθήματα καλλιγραφίας καὶ ἐσχεδιαγράφουν τὰς ὥρας, κατὰ τὰς ὁποίας δὲν εἶχον τοιαῦτα, τὰς δὲ νύκτας ἀντέγραφον. Τοῦτο διήρκεσε δέκα πέντε ἔτη, μετὰ τὴν παρελευσιν τῶν ὁποίων ἡ μὲν καλή μου μήτηρ ἀπέθανε, καὶ δὲν μοὶ ἔδιδε πλέον τὴν χαρὰν νὰ ἐργάζωμαι δι' αὐτήν, τὰ δὲ παιδία ἀποκατεστάθησαν. Οἱ ἀνεψιοί μου, τοὺς ὁποίους κατώρθωσα νὰ κάμω καλλιγράφους, εὗρον εὐκόλως θέσεις εἰς γραφεῖα· καὶ ἡ ἀνεψιά μου, τῆς ὁποίας ἡ χειρ ἐφάνη ἀνυπότακτος, ἐγένετο ῥάπτρια· οὕτω δὲν ἔχουν πλέον τὴν ἀνάγκην ἐμοῦ, ἐντούτοις ἐξακολουθῶ νὰ ἐργάζωμαι διὰ τοὺς ἄλλους .... ὑπάρχουν πάντοτε πτωχοί, ὑπάρχουν γέροντες καὶ ἀσθενεῖς φίλοι.... ἐγὼ αὐτὴ προσωπικῶς ὀλίγων ἔχω ἀνάγκην· ὅσα κερδίζω εἶνε δι' αὐτούς· δίδω μαθήματα εἰς πτωχὰ μικρὰ τῆς γειτονίας μου παιδία, καὶ τοῖς ἀνοίγω ἴσως στάδιον διὰ τὸ μέλλον διδάσκουσα εἰς αὐτὰ καλλιγραφίαν· προπευχή, ἐργασία καὶ ἐλαχίστη περὶ ἐμαυτῆς φροντίς, ἰδοὺ τὸ μέγα μυστικὸν τῆς εὐτυχίας μου· καὶ τῆς ἰδικῆς σας ἐπίσης δὲν ἀμφιβάλλω, διότι, ἐὰν ἔπρεπε νὰ ζῇ τις μόνον δι' ἑαυτόν, δὲν ἄξιζε τὸν κόπον.

Ἤκουσα συγκεκινημένη καὶ ἐντροπαλή· ἡ ζωὴ ἐκείνη ἡ ἁπλῆ, ἡ πλήρης στερήσεων, ἐργασίας, αὐστηρῶν ἀπολαύσεων, καὶ μυστικῆς αὐταπαρνήσεως ἦτο δι' ἐμὲ σπουδαῖον μάθημα, δι' ἐμέ, ἥτις εὑρίσκω ἐμαυτὴν ἀείποτε δυστυχῆ ἐν μέσῳ τῶν ἱερωτέρων καθηκόντων καὶ τῶν γλυκυτέρων φροντίδων. Ἀγαθὴ δεσποινὶς Λαγγεβίνου! Ἰδοὺ ἐν τούτοις μία γεροντοκόρη ἐξ ἐκείνων, διὰ τὰς ὁποίας μὲ τόσην εἰρωνίαν ὁμιλεῖ ὁ κόσμος, ἀλλ' αἵτινες πολλάκις εἶνε ἡ παρηγορία, τὸ στήριγμα καὶ ἡ τιμὴ τῆς οἰκογενείας των, οἱ φύλακες ἄγγελοι παντός, ὅπερ ὑποφέρει ... Ἀ! ὅταν εἰς τὸ ἑξῆς θ' ἀκούω τὴν λέξιν γεροντοκόρη προφερομένην μετὰ περιφρονητικοῦ οἴκτου, θὰ σκέπτωμαι τὴν πτωχὴν ταύτην διδασκάλισσαν, ἥτις, μὲ τὸ μικρὸν τῆς καλλιγραφίας πρότέρημα καὶ μὲ τὴν μεγάλην καρδίαν της, ἔζησε πράττουσα τὸ καλόν, ἄνευ παραπόνου, ἄνευ πικρίας, ἄνευ φθόνου, μὴ βλέπουσα πρὸς τοὺς πλουσίους ἢ διὰ νὰ ἀγαπᾷ αὐτούς, μὴ βλέπουσα εἰς τοὺς πτωχοὺς ἢ διὰ νὰ τοὺς βοηθῇ.

Ἐφάνη μαντεύασα τὰς σκέψεις μου, καὶ λαβοῦσα τὴν χεῖρα μου, εἶπεν:

«Ἀγαπητή μου κυρία, εἴσθε εὐτυχής, καὶ εἴθε νὰ εἶσθε πάντοτε! εἶνε κάποτε ὀδυνηρὸν τὸ νὰ αἰσθάνηται τις ἑαυτὸν μόνον. — Ὦ τὸ ἐννοῶ! ἀπεκρίθην. — Ναί, ὑποφέρει τις πολὺ ἐκ τῆς ἀπομονώσεως τῆς καρδίας. καὶ διὰ νὰ παρηγορηθῇ, στρέφεται πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον· χωρὶς τὴν ἀνύψωσιν τῆς ψυχῆς πρὸς τὸν Ἕνα, χωρὶς τὴν γλυκεῖαν μέριμναν διὰ τοὺς ἄλλους, θὰ ἦτο δυστυχέστατος ἐπανερχόμενος τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ ἔρημον καὶ ψυχρὸν δωμάτιόν του, ὅπου οὐδεὶς τὸν περιμένει ...»

Ἓν ἅγιον δάκρυ, ἓν καὶ μόνον ἔβρεξε τὰ ὄμματά της, καὶ κινήσασα ἠρέμα τὴν κεφαλήν της, ὑπέλαβεν: «Ἐμπρός, θάρρος! Εἶμαι εὐχαριστημένη ἀπὸ τοὺς μαθητάς μου· ὁ Ῥοβέρτος καὶ ἡ Ἀντωανέττα ἀρχίζουν νὰ γράφουν ἀρκετὰ καλὰ ἀναλόγως τῆς ἡλικίας των, καὶ ὁ Λεόντιος καλὰ καταφέρνει τὰς ἰότας ... Ἐς αὔριον, καλή μου κυρία!»

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΑΠΟΓΟΝΟΣ ΤΟΥ ΠΙΘΗΚΟΥ [1]

ΧΑΡΑΚΤΗΡ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ καθηγητής τῆς Ἰατρικῆς.
ΠΑΥΛΟΣ ἰατρός.
ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ μνηστή τοῦ Δημητρίου.
ΚΩΣΤΑΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ } ὑπηρέται τοῦ Δημητρίου.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΚΩΣΤΑΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ

Κώστας. Νὰ σοῦ εἰπῶ, Γιάννη.

Γιάννης. Εἰς τὰς διαταγάς σου, Κώστα.

Κώστας. Ἠμπορῶ νὰ βασισθῶ εἰς τὴν ἐχεμύθειάν σου;

Γιάννης. Ἀρκεῖ ποῦ μὲ ξεύρεις.

Κώστας (Ἐρχόμενος πλησιέστερον πρὸς τὸν Γιάννην, καὶ μὲ χαμηλωτέραν φωνήν). Ξεύρεις νὰ μοῦ εἰπῆς τί πρᾶγμα εἶνε ὁ κύριός μας;

Γιάννης. Καὶ ἀπὸ ἐμένα περιμένεις νὰ μάθῃς; ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει ὅτι εἶνε καθηγητής.

Κώστας. Καλά, καθηγητά· ἀλλ' ἐγὼ δὲν σ' ἐρωτῶ δι' αὐτό· ἄλλο θέλω νὰ μοῦ εἰπῆς· σὰν τί μέρος λόγου δηλαδὴ ὑποθέτεις ὅτι εἶνε ὁ κύριος; Τὸν θεωρεῖς δι' ἄνθρωπον ἢ διὰ τίποτε ἄλλο;

Γιάννης (γελῶν). Μὰ τί λές, ἀδελφέ; Ἂν τὸν θεωρῶ διὰ ἄνθρωπον; Καὶ ἔχεις λοιπὸν σὺ ἀμφιβολίαν;

Κώστας. Καὶ μεγάλην.

Γιάννης. Κώστα! ἀπτειεύεσαι.

Κώστας. Διόλου.

Γιάννης. Καὶ σὰν τί τὸν παίρνεις λοιπὸν ἐσὺ τὸν κύρον; Διὰ ἄγγελον;

Κώστας. Ἀλλ' αὐτὸς δὲν πιστεύει εἰς τὴν ὕπαρξιν τῶν ἀγγέλων

Γιάννης. Μήπως διὰ κανένα βρυκόλακα;

Κώστας. Θὰ τὸ ηὐχόμην.

Γιάννης. Οὔτε διὰ βρυκόλακα λοιπόν; Τότε μήπως τὸν παίρνῃς διὰ κανένα ξύλον;

Κώστας. Θὰ ἦτο εὐτύχημα.

(1) Σ. Σ. Ἐπειδὴ ἀρκετὸς παρενέπεσε καιρός, ἀφότου διεκόπη ἡ συνέχεια τοῦ Ἀπογόνου τοῦ Πιθήκου, νέοι δὲ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐνεγράφησαν συνδρομηταί, ἀναδημοσιεύομεν αὐτούς τὰ πέρισυ δημοσιευθέντα μέρη, ἀπὸ δὲ τοῦ ἑπομένου θὰ προβῶμεν εἰς τὴν συνέχειαν ἄνευ διακοπῆς μέχρι τοῦ τέλους. Δηλοῦμεν δὲ πρὸς τοὺς πέμποντας ἡμῖν διατριβάς, ὅτι οὐδεμίαν θὰ δημοσιεύσωμεν, πρὶν ἢ ἡ Σύνταξις ἀποπερατώσῃ τὰς μετὰ συνεχείας δημοσιεύσεις αὐτῆς. Ἐξαίρεσις θὰ γείνῃ εἰς διατριβὰς ἀφορώσας εἰς ζητήματα τῆς ἡμέρας.

Γιάννης. Μά, καϋμένε Κωστα, τί ἔπαθες; Μήπως... αἴ; μήπως τὸν παίρνῃς διὰ κανένα διάβολον;

Κώστας. Τοῦτο θὰ ἦτο διὰ τὸν κύριόν μας ἀξιοπρεπέστερον.

Γιάννης. Ἀ! ἀρχίζω νὰ χάνω τὴν ὑπομονήν μου. Μὰ δὲν μοῦ λὲς λοιπὸν τί ἔπαθες; πῶς σοῦ κατέβησαν αὐτά στὸ κεφάλι; Δι' ἄνθρωπον δεν τὸν δέχεσαι· ἄγγελον ὄχι· οὔτε βρυκόλακα, οὔτε ξύλον, οὔτε διάβολον· μὰ τότε λοιπὸν τί θέλεις νὰ σοῦ τὸν εἰπῶ; (ὁ Κώστας σιωπᾷ· ὁ Γιάννης πηγαίνει πρὸς τὴν θύραν, ἔξω τῆς ὁποίας παρατηρεῖ ἐπ' ὀλίγον μήπως ἔρχεται κανείς· ἀκολούθως ἐπιστρέφει πρὸς τὸν Κώσταν). Κανείς. Ἔπειτα ἐλησμόνησα· ἡ πόρτα κάτω εἶνε κλειστή, καὶ ἂν ἔλθῃ κάποιος, θὰ κτυπήσῃ τὸ κουδούνι. Τί λοιπὸν σοῦ ἔλεγα; Ἀ! Διὰ τὸν κύριον· τί πρᾶγμα εἶναι ὁ κύριος. Μὴ τυχὸν σοῦ κατέβηκε νὰ τὸν περάσῃς διὰ κανένα ζῶον;

Κώστας. Ἂν σὲ ἤκουεν ὁ κύριος, θὰ σ' ἐμάλωνε, διότι μεταχειρίζεσαι τὸν ἐνικὸν ἀριθμόν.

Γιάννης. Δηλαδή;

Κώστας. Ὁ κύριος θέλει νὰ ἦνε ζῶον ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ.

Γιάννης. Ἐξηγήσου, παρακαλῶ.

Κώστας. Δηλαδὴ ὁ κύριος ἔχει ἰδέαν πῶς ἔχει μέσα του κάτι τι ἀπὸ ὅλα τὰ ζῷα· ὅτι εἶνε ὀλίγον γάτος, καὶ ὀλίγον σκύλος, καὶ ὀλίγον ἀλεπού, καὶ ὀλίγον τσακάλι, καὶ ὀλίγον τυφλοπόντικας, καὶ ὀλίγον σκαντζόχοιρος, καὶ.....

Γιάννης. Ἀκόμη καὶ ἄλλα;

Κώστας. Βέβαια· καὶ ὀλίγον ἐλέφας, καὶ ὀλίγον ἀρκοῦδα, καὶ ὀλίγον γκαμήλα, καὶ....

Γιάννης. Σώπα, ἀδελφέ.

Κώστας. Τότε πές τα σύ.

Γιάννης. Τί νὰ εἰπῶ; ἀφοῦ ὀλίγα ἔμειναν, διὸ νὰ μᾶς παρουσιάσῃς ὅλον τὸ ζωολογικὸν μουσεῖον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κυρίου· θὰ μοῦ ἔλεγες δηλαδὴ ἀκόμη ὅτι εἶνε καὶ ὀλίγον τράγος, καὶ ὀλίγον ὄνος, ἴσως ἴσως δὲ καὶ ὀλίγον... μαϊμοῦ.

Κώστας. Ὀλίγον; ὁ κύριος θὰ δυσηρεστεῖτο πολύ, Κώστα, ἂν ἤκουεν αὐτὸ τὸ ὀλίγον.

Γιάννης. Διατί;

Κώστας. Διότι θέλει νὰ εἶνε... πρὸ πάντων μαϊμοῦ.

Γιάννης. Θέλει ὁ κύριος; μὰ δὲν εἶνε λοιπὸν αὐτὰ δική σου ἰδέα διὰ τὸν κύριον;

Κώστας. Διόλου. Ἡ εἰκών, τὴν ὁποίαν σοῦ παρουσίασα, δὲν εἶνε καμωμένη ἀπὸ ἐμέ. Σοῦ ἐζωγράφησα τὸν κύριον διὰ τοῦ κυρίου. Σοῦ εἶπα δηλαδὴ τί φρονεῖ ὁ ἴδιος διὰ τὸν ἑαυτόν του· ὄχι δὲ μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν του, ἀλλὰ δι' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Γιάννης. Καὶ σοῦ τὰ εἶπεν ἐσένα αὐτὰ τὰ πράγματα ὁ κύριος;

Κώστας. Βεβαιότατα.

Γιάννης. Ὅτι εἶνε αὐτὸς καὶ σκαντζόχοιρος, καὶ τυφλοπόντικας καὶ γάδαρος, καὶ ἀρκοῦδα, καὶ γκαμήλα, καὶ μαϊμοῦ, καί, καί...

Κώστας. Αὐτὸ εἶνε τὸ νόημά του. Δὲν πιστεύει Θεόν, καὶ ἔχει τὴν μανίαν νὰ κάμῃ καὶ τὸν ἄλλον κόσμον ἄθεον. Λοιπὸν προχθὲς δύο ὁλόκληρους ὥρας μ' ἐπαίδευε διὰ νὰ μοῦ ἀνοίξῃ, ὡς ἔλεγε τὰ ἰμάτια, ἐνῷ ἐγὼ ἔβλεπα ὅτι ἦτο ἀνάγκη νὰ ἀνοιχθοῦν τὰ ἰδικά του. Κατὰ τὸ κεφάλι του ὁ κόσμος δὲν ἔγειναν ἀπὸ τὸν Θεόν, οὔτε ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν Θεόν.

Γιάννης. Καὶ ἀπὸ τί λοιπὸν ἔγειναν;

Κώστας. Ὁ ἄνθρωπος, λέγει, ἔγειναν ἀπὸ τὴν μαϊμοῦ, ὁ δὲ κόσμος ἐστάθηκε μοναχός του.

Γιάννης. Ἡ δὲ μαϊμοῦ ἀπὸ ποῦ ἔγειναν;

Κώστας. Ἐδῶ πλέον πρέπει νὰ κατασκευασθῇ ὁλόκληρος γενεαλογικὴ σειρά. Κατὰ τὸ λέγειν τοῦ κυρίου ὁ κύριος ἔγειναν ἀπὸ τὴν μαϊμοῦ, ἡ μαϊμοῦ ἀπὸ τὸν γάδαρον, ὁ γάδαρος ἀπὸ τὴν γκαμήλαν, ἡ γκαμήλα....

Γιάννης. Καὶ ἡ γκαμήλα ἀπὸ τὸν κύριον;

(κτυπᾷ ὁ ἠλεκτρικὸς κώδων)

Κώστας. Νὰ ἦνε ὁ κύριος; Πάω ν' ἀνοίξω. (Προχωρεῖ πρὸς τὴν θύραν τοῦ δωμάτιου καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐπιστρεμενος λέγει πρὸς τὸν Γιάννην)· Γιάννη, βασίζομαι εἰς τὴν ἐχεμύθειάν σου.

Γιάννης. (μόνος) Δὲν πιστεύω νὰ ἦνε ὁ κύριος. Τοιοῦτο ζωολογικὸν τέρας χωρὶς ἄλλο θὰ ἐφρόντισε νὰ τὸ παραλάβῃ ὁ Μοντενέγρος.

Κώστας (ἐπιστρέφων βιαστικὸς καὶ ἀπὸ τῆς θύρας πάλιν ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Γιάννην). Γιάννη, Γιάννη, εἶνε ὁ κύριος· μ' ἐφώναξε νὰ καταβῶ πηγαίνω λοιπόν· μὰ ἐσὺ νὰ προσέξῃς· μὴ λησμονήσῃς τί μοῦ ὑπεσχέθης· ἐχεμύθεια! (ἀπέρχεται).

Γιάννης (μόνος καὶ πάλιν). Ἐχεμύθεια, ἐχεμύθεια! Μάλιστα, κύριε· σοῦ ὑπεσχέθην ἐχεμύθειαν· ἀλλ' ἐδῶ παρουσιάζεται ἀνώτερον καθῆκον· τώρα, ὡς βλέπω, ὡς μ' ἔκαμες δηλαδὴ νὰ βλέπω, πρόκειται περὶ φιλανθρωπίας. Ἠμποροῦσε νὰ τὸ φανταασθῇ κανείς; Κρίμα στὸν ἄνθρωπον! Τί μυστήρια ποῦ ἔχει ὁ κόσμος! Μήπως καὶ ἐννοῦς τοῦ βουνοῦ καὶ τοῦ πελάγους; ναύτης ἢ βοσκός; Ὄχι. Ἀλλὰ τί; τρανὸ μυαλό, δυνατό, μεγάλο, ἐπίσημο· γιατρός, καὶ γιατρὸς **καθηγητής**. Καὶ ὅμως! Ἂν πραγματικῶς λέγῃ αὐτὰ ποῦ μοῦ ἐξεμυστηρεύθηκεν ὁ Κώστας, θὰ εἰπῇ πῶς τὰ βωδεινὰ μυαλὰ ἔχουν περισσοτέραν ἀξίαν παρ' ὅ,τι νομίζομεν. Ὁ ἄνθρωπος, λέγει, ἔγειναν ἀπὸ τὴν μαϊμοῦν! Ἔτσι τὸ θέλει ὁ κύριος. Ἠρώτησες ὅμως, κύριε καθηγητά, καὶ τὴν μαϊμοῦν, ἂν αὕτη δέχεται νὰ παρουσιάζεται ὡς πρόγονος τόσης βλακείας; Καὶ ὕστερα σοῦ λέγει καὶ ὁ Κώστας, **ἐχεμύθεια!** Ἐδῶ μυαλὸ σαλεύει, καὶ αὐτὸς ξαναγυρίζει γιὰ νὰ μοῦ συστήσῃ ἐχεμύθειαν! ὄχι, ὄχι. Τρελλὸς ἄνθρωπος εἶνε κακὸν διὰ τὸν ἑαυτόν του καὶ διὰ τὴν οἰκογένειάντου· ἀλλὰ τρελλὸς γιατρὸς εἶνε κακὸν διὰ πολὺν κόσμον.

Καὶ μάλιστα γιατρὸς καθηγητής. Ὅταν ἕνα Πανεπιστήμιον ἦνε ἐμπιστευμένον εἰς χεῖρας τέτοιου εἴδους καθηγητῶν, τὸ Πανεπιστήμιον αὐτὸ πολὺ γρήγορα θὰ κατατυπήσῃ χειρότερον ἀπὸ ἕνα φρενοκομεῖον. Μάλιστα, τὸ λέγω, καὶ εἶμαι ἕτοιμος νὰ τὸ ἀποδείξω. Τί ζητεῖ ἕνα φρενοκομεῖον; νὰ κάμῃ φρόνιμον τὸν τρελλόν. Τί δὲ ζητοῦν τέτοιοι καθηγηταί; Νὰ κάμουν τοὺς φρονίμους τρελλούς. Ἀ! κάπου ἐδιάβασα, ὅτι τίποτε δὲν ἀξίζει ἡ παιδεία χωρὶς τὸν νοῦν, καὶ δυστυχῶς πολλὰ δῆθεν μεγάλα κεφάλια δὲν φαίνονται νὰ ἦνε τίποτε ἄλλο παρὰ μόνον ἀδειανὰ κεφάλια.

(Ἐμφανίζεται εἰς τὴν θύραν ὁ Κώστας κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν ἄκραν ἁλυσίδος· ὁ Γιάννης προχωρεῖ πρὸς αὐτὸν καὶ τῷ λέγει μὲ σιγαλὴν φωνήν).

Ἦτο μόνος ὁ κύριος, Κώστα;

Κώστας. Ναί· καὶ ἐπέρασεν εἰς τὸ σπουδαστήριόν του.

Γιάννης. (παρατηρῶν τὴν ἁλυσίδα). Καὶ σὺ τί βαστᾷς αὐτοῦ;

Κώστας (μὲ ὕφος ἐπίσημον). Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σοῦ παρουσιάσω τὸν πρόγονον τοῦ κυρίου.

(Ὁ Κώστας εἰσέρχεται σύρων ὄπισθέν του δι' ἁλυσίδος δεμένην μαϊμοῦν).

Γιάννης. (ἀφοῦ ἐπὶ μικρὸν περιειργάσθη τὸ ζῷον.) Μά, καϋμένε Κώστα, αὐτὸ εἶνε ἀσέβεια.

Κώστας. Τὸ ποῖον;

Γιάννης. Νά· τὸ ὅτι οἱ ἀπόγονοι κατήντησαν νὰ δένουν τοὺς προγόνους.

Κώστας. Φαίνεται ὅτι ὁ κύριος, ὡς ἄπιστος ὅπου εἶνε, ἔχει ἄλλας οἰκογενειακὰς ἀρχάς. Καὶ ἐπειδὴ συχνὰ πυκνὰ τὸν ἀκούω θὰ λέγῃ, ὅτι τὰ ἰδιώματα καὶ τὰ καμώματα τῶν γονέων μεταβιβάζονται ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι, ἂν ὁ κύριος νυμφευθῇ, τὰ παιδιά του καὶ τὰ ἐγγόνια του σίγουρα θὰ εὕρουν, ὅτι καὶ ὁ πατέρας καὶ πάππος των εἶνε διὰ δέσιμον. (Ἀκούεται κτύπημα κώδωνος· ὁ Κώστας ὁρμᾷ νὰ ἐξέλθῃ βιαστικός, καὶ ἐν σπουδῇ λέγει πρὸς τὸν Γιάννην). Γιάννη, σύρε ὀγρήγορα πρὸς τὸν κύριον ἐγὼ δὲ πηγαίνω νὰ φροντίσω διὰ τὴν ἐξοχότητά της. (Ἀπέρχεται σύρων τὴν μαϊμοῦν κατόπιν του).

Γιάννης (ἀπερχόμενος καὶ αὐτός). Αὐτὸ θὰ εἰπῇ καταμερισμὸς τῶν ἔργων. Ὁ Κώστας νὰ ἐνασχολῆται μὲ τὸν πρόγονον, καὶ ἐγὼ νὰ πηγαίνω νὰ φροντίσω διὰ τὸν ἀπόγονον.

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ

Δημήτριος. (μόνος κατ' ἀρχὰς ἐντὸς τοῦ σπουδαστηρίου του). Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἔπρεπε νὰ μεταβῶ εἰς τοῦ ἀρρώστου, τὸν ὁποῖον ἐπισκέπτεται ὁ Παῦλος, ἀφοῦ μάλιστα ἔδωκε καὶ ῥητὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ τὸν ἐβλέπομεν σήμερον εἰς τὰς 10 μαζί, ἀλλὰ ἕνα πνεῦμα δυνατὸν δὲν θὰ ἐτόλμα βίβαια νὰ μὲ κατακρίνῃ. Θὰ ἔλεγα δὲ καὶ ὅτι ἡ συνείδησίς μου δὲν μὲ ἐλέγχει εἰς τίποτε, ἐὰν τὸ μορμολύκειον αὐτό, τὸ ὁποῖον ἡ ἀνθρωπίνη ἀμάθεια καὶ δεισιδαιμονία ὠνόμασε συνείδησιν, δὲν εἶχε πρὸ πολλοῦ ἐκδιωχθῆ καὶ ἀπὸ τὴν ἐσχάτην γωνίαν τῆς ἰδικῆς μου ὀντότητος. Αἱ προλήψεις ἀνήκουν εἰς τοὺς ἱεροκήρυκας καὶ εἰς τὸν ὄχλον· διὰ τοὺς σοφοὺς μία ὑπάρχει ἐξουσία καὶ εἷς νόμος τῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν πράξεών των, ὁ νόμος τῆς φύσεως καὶ τῆς ἐπιστή-

μης. Καὶ ἡ ἐπιστήμη σήμερον διεσκέδασε καὶ διέλυσεν ὅλα τὰ ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ φάσματα, τὰ ὁποῖα ἐτάραττον καὶ κατεβάρυνον τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ἐπὶ τόσους αἰῶνας σκότους καὶ ὁμίχλης. Περιφρονῶ τὸν Σωκράτην καὶ τὸν Πλάτωνα, καὶ ἀνυμνῶ τὴν βασιλείαν τοῦ Βύχνερ καὶ τοῦ Χέκελ.

Γιάννης. (εἰσερχόμενος). Μὲ θέλετε, κύριε;

Δημήτριος. Ναί, σὲ θέλω. Γιάννη.

Γιάννης. Περιμένω τὰς διαταγάς τοῦ κυρίου.

Δημήτριος. (ἀνοίγων τὴν σιγαροθήκην του καὶ βλέπων αὐτὴν κενήν.) Φέρε μου ὀλίγα σιγάρα, Γιάννη. (ὁ Γιάννης ὑποκλινόμενος ἐξέρχεται· ὁ Δημήτριος μετά τινα σκέψιν.) Πρέπει, ναί, πρέπει νὰ ἐκτελέσω τὸ καθῆκόν μου· Ὁ Χέκελ ἔχει δίκαιον· ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως δικαιοῦται νὰ ἐπιβληθῇ μὲ ὅλας τὰς συνεπείας της ὄχι μόνον εἰς τοὺς ἐπιστημονικοὺς κύκλους, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην τὴν ἐκπαίδευσιν, καὶ ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς οἰκογενείας, τῆς κοινωνίας, τοῦ Κράτους, τῆς ἀνθρωπότητος. Μία ἀλήθεια, τόσον ῥιζικὴ καὶ θεμελιώδης, πρέπει νὰ γείνῃ ἡ βάσις μιᾶς παγκοσμίου μεταρρυθμίσεως, ὥστε νὰ προέλθῃ νέα πραγμάτων τάξις καταυγαζομένη ἀπὸ τὸν ἥλιον τῆς ἐπιστήμης. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο θὰ εἶνε ἀνάγκη βεβαίως νὰ προηγηθῇ μία γενικὴ διαφώτισις καὶ νὰ τελεσθῇ ἕνας εὐρύτατος προσηλυτισμός, ἐπεκτεινόμενος ἀπὸ τῶν ἐπιστημόνων καὶ εἰς αὐτὰ τὰ κατώτατα στρώματα. (Μετὰ μικρὰν σκέψιν) Εἶνε ἀληθές, ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ πνεύματα μένουν ἀκόμη πολὺ ὀπίσω, καὶ ἡ θρησκευτικὴ δεισιδαιμονία δεσμεύει τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐπιστήμης. Τοιουτοτρόπως, ἐὰν μερικαὶ ἐφημερίδες διαλαλοῦν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν πιθηκοειδῆ καταγωγήν μας, ἀλλὰ θὰ ἦτο βεβαίως κάπως ἐπικίνδυνον τὸ νὰ διδάξῃ κανεὶς διὰ ζώσης τοῦτο δημοσίᾳ πρὸς τὸν λαόν. Τί ὅμως ἐμποδίζει τὸ νὰ κάμωμεν οἱ ὁμόφρονες μίαν μυστικωτέραν καὶ ἰδιωτικωτέραν ἐργασίαν διὰ τὸν θρίαμβον τῶν ἰδεῶν μας; Τί ἐμποδίζει, λόγου χάριν, νὰ διαφωτίσωμεν τοὺς ὑπηρέτας μας;

Γιάννης (ἐπιστρέφων). Ὁρίστε τὰ σιγάρα σας, κύριε.

Δημήτριος. (λαμβάνων αὐτὰ καὶ ἀνάπτων ἕν). Ἀγαπᾷς νὰ διδαχθῇς, Γιάννη;

Γιάννης. Τί, κύριε;

Δημήτριος. Τὴν ἀλήθειαν.

Γιάννης. Ἔχει ἀφορμάς ὁ κύριος νὰ φρονῇ ὅτι τῷ λέγω ψεύματα;

Δημήτριος. (μειδιῶν). Ὄχι, ἀνόητε, δὲν θέλω νὰ εἰπῶ αὐτό· ἔχω μάλιστα πολλὴν ὑπόληψιν εἰς τὴν φιλαλήθειάν σου· σ' ἐρωτῶ ὅμως, ἂν σ' ἀρέσῃ νὰ μάθῃς τὴν ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν διδάσκει ἡ ἐπιστήμη.

Γιάννης. Ἔχει τὴν καλωσύνην νὰ θέλῃ νὰ μὲ στείλῃ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ὁ κύριος; Δὲν θὰ γνωρίζῃ, φαίνεται, ὅτι ὁ θάνατος τοῦ μακαρίτου τοῦ πατέρα μου μὲ ἠνάγκασε νὰ διακόψω τὰ μαθήματά μου ἀπὸ τὴν τρίτην τοῦ Γυμνασίου.

Δημήτριος. Ἀδιάφορον· ἀναλαμβάνω ἐγὼ νὰ σὲ διδάξω.

Γιάννης. Ὁ κύριος λησμονεῖ τὴν ἰδιότητά μου, καὶ ὅτι δι' ἐμὲ τώρα πλέον ἐπιστήμη εἶνε ἡ ὑπηρεσία μου;

Δημήτριος. Αὐτὸ δὲν μᾶς ἐμποδίζει διόλου. Μία ὥρα τὴν ἡμέραν ἀρκεῖ. Ἔπειτα ὅλον τὸ ζήτημα εἶνε διὰ μίαν τὸ πολὺ ἑβδομάδα.

Γιάννης (ἐν ἐκπλήξει). Πῶς; Εἰς μίαν ἑβδομάδα ἠμπορεῖ ἕνας ὑπηρέτης νὰ συμπληρώσῃ ἐπιστημονικὴν μάθησιν; Ὁ κύριος θὰ ἔχῃ, φαίνεται, τὴν πεποίθησιν ὅτι δύναται νὰ ἦνε θαυματουργός· ἀλλ' ἐρωτῷ καὶ τὸν ὑπηρέτην του ἂν ἔχῃ κεφάλι ἐπιδεκτικὸν διὰ τοιαῦτα θαύματα;

Δημήτριος. Ἄκουσε, Γιάννη. Δὲν φαίνεσαι νὰ στερῆσαι πνεύματος· ἐκτὸς δὲ τούτου δὲν πρόκειται νὰ σὲ διδάξω ἐγὼ ὅλην τὴν ἀλήθειαν τῆς ἐπιστήμης· ἁπλῶς θὰ σὲ μάθω νὰ γνωρίζῃς τί εἶνε ἄνθρωπος.

Γιάννης (καθ' ἑαυτόν). Ἀ!· Ἀρχίζω νὰ καταλαμβάνω. Θέλει νὰ μὲ φέρῃ εἰς τὸ προκείμενον. Ἂς ἴδωμεν λοιπὸν ποῦ θὰ φθάσῃ αὐτὴ ἡ ἐπιστημονικὴ διδασκαλία. (Γεγονυῖα τῇ φωνῇ). Καὶ τί εἶνε ὁ ἄνθρωπος, κύριε;

Δημήτριος. Πρὸ πάσης διδασκαλίας προφορικῆς χρειάζεται μία κατάλληλος προετοιμασία, Γιάννη.

Γιάννης Ἠμπορῶ νὰ τὴν μάθω, κύριε;

Δημήτριος. Βεβαίως. Εἶνε ἀνάγκη ἐπὶ ἕνα τοὐλάχιστον μῆνα νὰ τρώγῃς ὡρισμένα φαγητά.

Γιάννης. Καὶ ἐγὼ ἐνόμισα, κύριε, ὅτι ἡ προετοιμασία δὲν θὰ ἦτο διὰ τὸ στομάχι μου, ἀλλὰ διὰ τὸ κεφάλι μου.

Δημήτριος. Ἀκριβῶς διὰ τὸ κεφάλι σου πρόκειται. Καὶ ἄκουσε μὲ προσοχήν, διότι ἀπ' αὐτό, τὸ ὁποῖον θὰ σοῦ εἴπω τώρα, ἐξαρτᾶται τὸ πᾶν.

Γιάννης. Εἶμαι ὅλος αὐτιὰ καὶ προσοχή, κύριε.

Δημήτριος. Ἡ εὐφυΐα τοῦ ἀνθρώπου, Γιάννη, κανονίζεται ἀπὸ τὴν ποσότητα τοῦ φωσφόρου, ἡ ὁποία ὑπάρχει ἐντὸς τοῦ ἐγκεφάλου του· ὅσον περισσότερον στοιχεῖον φωσφόρου προστίθεται, τόσον ἡ εὐφυΐα αὐξάνει. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ σὲ προετοιμάσω καταλληλότερα πρὸ πάσης διδασκαλίας διὰ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ φωσφορικοῦ στοιχείου τοῦ ἐγκεφάλου σου, καὶ πρὸς τοῦτο πρέπει ἐπὶ ἕνα τοὐλάχιστον μῆνα νὰ τρώγῃς ὡρισμένας τροφάς.

Γιάννης. Μὰ τόσον σπουδαῖαι καὶ πολύτιμοι τροφαὶ θὰ στοιχίσουν πολύ, κύριε, καὶ δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ἐμβῆτε εἰς ἔξοδα δι' ἐμέ.

Δημήτριος. Ἡ φύσις ἐπρονόησε νὰ μὴ ἦνε δυσκολοπρομήθευτον τὸ εἶδος τοῦτο τῶν τροφῶν.

Γιάννης. Τίποτε πέρδικες, πιτσούνια, μπεκάτσες, λαγοί;

Δημήτριος. Ὄχι, ὄχι ἀπ' αὐτά· Φακὴ καὶ ψάρια. Αὐτὰ ἀναπτύσσουν τὴν ποσότητα τοῦ φωσφόρου μέσα εἰς τὸν ἐγκέφαλον, καὶ αὐξάνουν τὴν εὐφυΐαν, τὴν κρίσιν, τὴν ἀντίληψιν, εἰς πολὺ δὲ μεγάλην περίσσειαν φωσφόρου δημιουργοῦν καὶ τὴν μεγαλοφυΐαν. Ἐπλήττεσαι, Γιάννη;

Γιάννης. Καὶ πολύ, κύριε. Κοντεύω μάλιστα νὰ κάμω τὸν σταυρόν μου, διότι, ἐνῷ ἡ ἐξυπνάδα εἶνε τόσον εὐκολοπρομήθευτον πρᾶγμα, βλέπω νὰ κυκλοφορῇ τόση κουταμάρα εἰς τὸν κόσμον. (Ἀκολουθεῖ)

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

Ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἰ. Σύνοδον

Σαββάτῳ 19 Μαΐου, ὥρ. 8 — 9 μ.μ.
Κυριακῇ 20 » ὥρ. 8 — 9 μ.μ.

Ἐν τῇ ἐν Πειραιεῖ

Πέμπτῃ 17 Μαΐου ὥρ. 8—9 μ.μ.
Κυριακῇ 20 » ὥρ. 4—5 μ.μ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΙΣΤ. Ζ. ΔΙΑΛΗΣΜΑ
66—Ὁδὸς Ἀδριανοῦ—66